

Onverklaarbare Fenomenen in de Politiepraktijk

Het politiewerk is onvoorspelbaar. Agenten reageren op noodoproepen, houden toezicht en komen voortdurend in onverwachte situaties terecht die scherpste en snelle besluitvorming vereisen. Maar wat gebeurt er als een agent tijdens de dienst geconfronteerd wordt met iets dat volledig buiten de bekende kaders valt? Een object, licht of

beweging in de lucht, op land of in het water dat niet te identificeren is als een bekend fenomeen zoals een vliegtuig, drone of weerballon. Dergelijke waarnemingen, tegenwoordig vaak aangeduid als Unidentified Anomalous Phenomena (UAP), plaatsen agenten voor een dilemma. Hoewel zij getrainde waarnemers zijn, blijkt het melden van deze ervaringen binnen de politieorganisatie complex, mede door een heersend stigma en het ontbreken van duidelijke procedures.

De term UAP (Unidentified Anomalous Phenomena) vervangt steeds vaker de oudere term UFO (Unidentified Flying Object). Dit omdat technologische vooruitgang waarnemingen mogelijk maakt in diverse domeinen – niet alleen in de lucht, maar ook in water, op het land of zelfs de ruimte. Het gaat om fenomenen die na analyse niet (direct) te verklaren zijn. Wereldwijd worden UAP waargenomen, ook door getrainde professionals zoals piloten, militairen en politieagenten.

Politieagenten als Waardevolle Waarnemers

Politieagenten zijn door hun training en ervaring vaak goed in staat objectieve observaties te doen onder wisselende omstandigheden. Ze hebben een getraind oog voor detail en zijn gewend om afwijkende situaties te signaleren. Bovendien zijn zij vaak 's nachts actief, een tijdstip waarop veel onverklaarbare luchtverschijnselen worden gemeld. Hun expertise kan helpen om alledaagse fenomenen (zoals drones of vliegtuigen) snel uit te sluiten, wat hun waarnemingen van potentieel onverklaarbare gebeurtenissen extra relevant maakt. Het serieus nemen van deze meldingen kan bijdragen aan een beter begrip van wat zich in ons luchtruim en daarbuiten afspeelt.

Het Stigma rond Meldingen: De Olifant in de Kamer

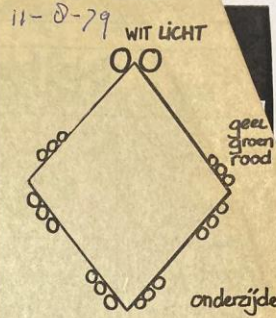
Ondanks hun capaciteiten als waarnemers, bestaat er binnen de politiecultuur vaak terughoudendheid om UAP-waarnemingen te melden. Jarenlang zijn deze fenomenen geassocieerd met science-fiction films uit Hollywood, wat heeft geleid tot een sfeer waarin het delen van een dergelijke ervaring kan leiden tot scepsis of zelfs spot. UAP Coalitie Nederland heeft uit diverse (anonieme) verhalen vernomen dat agenten die wel een melding maken of hun ervaring delen, soms niet serieus worden genomen door collega's of leidinggevenden. Deze angst voor onbegrip, ridiculisering of mogelijke negatieve gevolgen voor de loopbaan zorgt ervoor dat veel waarnemingen waarschijnlijk ongemeld blijven. Dit leidt niet alleen tot potentieel verlies van waardevolle data, maar kan ook nadelige gevolgen hebben voor het welzijn van de betrokken agenten, die hun ervaring niet kunnen delen of verwerken.

Historische UAP-Waarnemingen door Nederlandse Politie

Hoewel het onderwerp recentelijk meer aandacht krijgt, zijn meldingen door Nederlandse politieagenten niet nieuw.

- **1954, Den Haag:** Rechercheur ziet rode bol die met een hogere snelheid dan een straaljager voorbij vliegt.
- **1976, Deelen & Rilland-Bath:** Zowel personeel van vliegbasis Deelen en de Arnhemse politie (december) als agenten in Rilland-Bath (december) rapporteerden vreemde, lichtgevende objecten die van kleur of richting veranderden en geluidloos waren.
- **1977, Rotterdam & Nieuwerkerk:** Politieagenten in Rotterdam zagen een stilstaand, raketachtig object dat plotseling weg schoot (januari). Rijkspolitieagenten in Nieuwerkerk observeerden een groen lichtgevend object dat met hoge snelheid verdween (februari).
- **1979, Amsterdam:** Tijdens een nachtdienst zagen twee politieagenten een vreemd driehoekig object met drie felle lichten in de lucht. Het object stopte even boven hun auto, waardoor de motor en communicatie uitvielen. Het object versnelde vervolgens richting het westen.
- **1984, Schiedam:** Twee agenten namen een bewegend licht waar dat een witte bundel uitstraalde.
- **1994, Heerlen:** Agenten rapporteerden een geluidloos, vreemd verlicht object op lage hoogte boven het centrum.
- **2008, Enschede:** Meerdere agenten zagen een stilhangend, schotelvormig object dat plotseling met enorme snelheid weg schoot.
- **2017, Noord-Brabant:** Een agent zag tijdens surveillance een rode bol boven een rivier stilhangen, die vervolgens kaarsrecht omhoog schoot.

Deze voorbeelden, verspreid over decennia, suggereren dat confrontaties met UAP een terugkerend, zij het zelden besproken, onderdeel van de politiepraktijk kunnen zijn.

Deze tekening toont de onderzijde van het vliegende voorwerp zoals de agenten het zagen toen het recht boven hun hoofden vloog: aan weerskanten groene, gele en rode knipperlichten en aan de voorzijde twee grote schijnwerpers.
Op de foto Huub (l.) en Mario van Sabben, die wijzen in de richting waar de Ufo heen vloog.

Deventer agent: "Zo groot als een flatgebouw"

(Van een onzer verslaggevers)

DEVENTER. - In Deventer en wijde omgeving is gisteravond omstreeks kwart voor elf grote opschudding ontstaan nadat verscheidene mensen een Ufo hadden waargenomen.

De eerste melding van een "groot vliegend gevaarte" kwam gisteravond binnen van de agenten Emaus en Boer, die met een politiewagen richting Apeldoorn reden. Zij zagen, zo melden ze aan het hoofdbureau, "een groot ding zeer laag boven Deventer vliegen met lichten er aan". Ze volgden het voorwerp richting Deventer industrieterrein en kregen daar gelegenheid om het vrij nauwkeurig te bekijken. "Het gevaarte had de vorm van een ruit en de grootte van een flatgebouw van ongeveer honderd meter", zo vertelde een van de agenten tegen zijn collega's. Verder zou de Ufo aan de voorzijde twee grote schijnwerpers gehad hebben en aan de zijkan ten rode, groene en gele lichten, die om beurten knipperden.

Vreemd vliegend voorwerp zorgt voor opschudding

Onmiddellijk na de melding van de agenten kregen andere patrouillewagens van de politie de Ufo eveneens in het vizier. "Verschillende politiemensen hebben het vliegende voorwerp gezien", bevestigde de adjudant van dienst gisteravond. Ook de gebroeders Huub en Mario van Sabben konden hun ogen niet geloven toen ze aan de overkant van de IJssel een groot vliegend voorwerp met veel lichten zagen. "Ik geloofde nooit in Ufo's, maar nu moet ik wel. Dit was fenomenaal", zegt Huub nadat de eerste opwindig voorbij is. En zijn broer Mario voegt er aan toe: "Ik ben een realist, ik geloofde

nooit in Ufo's totdat ik dit zag...."

Gelijklopend

De waarnemingen van de gebroeders Van Sabben kloppen met die van de politie. Ook zij spreken van een "ruitvormig voorwerp". Verschillende Deventernaren hebben gisteravond opgebeld over ufo-verschijnselen. De politie zegt dat om omstreeks kwart voor elf - het tijdstip van de eerste melding - ongeveer tien tot vijftien telefoontjes binnenkwamen van mensen die een vreemd vliegend voorwerp meenden te zien.

Vrijwel alle meldingen maakten melding van "een vliegend apparaat dat zowel op en neer als heen en weer" vloog. De agenten Emaus en Boer melden aan het bureau dat het voorwerp, na een poosje boven het industrieterrein te hebben "gehangen", ineens razendsnel wegvloog in westelijke richting. Ook uit die richting, Terwolde en omstreken, zijn volgens de politie meldingen over Ufo-verschijnselen binnengekomen.

Ufo-weer

De militaire verkeersleiding in Nieuw Millingen,

die onmiddellijk na de Ufo-waarneming werd gewaarschuwd, zegt afgelopen nacht niets bijzonders te hebben kunnen waarnemen. "Vliegtuigen, die in de lucht waren, hebben uitgekeken, maar hebben niets bijzonders kunnen vinden", aldus een woordvoerder van de verkeersleiding, die het weertype van gisteravond "typisch Ufo-weer" noemde, omdat dan vrijwel altijd Ufo-meldingen in Nieuw Millingen binnenkomen. Overigens kon de woordvoerder het verschijnsel in Deventer niet verklaren. "We weten het niet, het kan van alles zijn."

Volgens de rijkspolitie in Apeldoorn is omstreeks half twaalf gisteravond een Ufo waargenomen in de omgeving van Brummen. "De meldingen gingen over een vliegend voorwerp met drie onafhankelijk van elkaar knipperende lichten. Patrouillerende politieagenten hebben vastgesteld dat het geen vliegtuig kon zijn", aldus een politiewoordvoerder in Apeldoorn.

Internationale Ontwikkelingen en Protocollen

Internationaal staat het UAP-onderwerp steeds meer op de agenda. In de Verenigde Staten heeft het Pentagon sinds 2022 een speciale UAP-afdeling (AARO) opgericht en doet NASA onafhankelijk onderzoek. Er zijn hoorzittingen in het Amerikaanse Congres geweest over de mogelijke implicaties voor nationale veiligheid en luchtvaartveiligheid. Relevant voor de politiepraktijk is dat Amerikaanse politiechefs in 2024 een handboek hebben uitgebracht met richtlijnen voor het omgaan met UAP-meldingen. Ook in Europa, bijvoorbeeld in Frankrijk en Italië, bestaan er protocollen waarbij politie samenwerkt met gespecialiseerde (ruimtevaart) organisaties voor onder meer de analyse van UAP-meldingen.

Van Historische Afstemming naar een Nieuwe Realiteit

In Nederland ontbreekt vooralsnog een formeel protocol binnen de Nationale Politie voor het melden en registreren van UAP-waarnemingen. Dit is opmerkelijk, aangezien er in het verleden wel sprake was van een vorm van officiële afstemming. Uit een schrijven van 24

januari 1977 blijkt dat de toenmalige leiding van het Korps Rijkspolitie bereid was om, onder voorwaarden, mee te werken met het (inmiddels opgeheven) Nederlands Onderzoek Bureau voor Ongeïdentificeerde Vliegende Objecten (NOBOVO). De afspraak hield in dat commandanten het feit van een waarneming (door een agent of via een burger bij de politie gemeld) en de contactgegevens van de waarnemers zouden doorgeven aan NOBOVO, die dan voor verdere informatieverzameling kon zorgen. Hoewel de Rijkspolitie aangaf dat de werkdruk voor de politie beperkt moest blijven en zij zelf geen vragenformulieren van NOBOVO intern zouden verspreiden, toont dit schrijven aan dat er destijds op landelijk niveau erkenning was voor het fenomeen en een procedure bestond om meldingen, zowel van eigen personeel als van burgers, extern te kanaliseren voor nader onderzoek.

Deze historische aanpak staat in contrast met de huidige situatie. Het ontbreken van een actueel, formeel protocol binnen de Nationale Politie, gecombineerd met het eerder beschreven stigma, maakt het voor agenten lastig om met hun UAP-ervaringen naar buiten te treden. In deze context wordt de rol van een externe, gespecialiseerde organisatie relevant. UAP Coalitie Nederland (UAPCNL) is een onafhankelijke non-profit stichting die mede is opgericht om een veilige haven en kenniscentrum te bieden voor professionals (politie, luchtvaart, defensie) die met UAP te maken krijgen. UAPCNL biedt een vertrouwelijk meldingsproces, zoals voorzitter Joachim Dekkers uitlegt: *"Meldingen komen direct bij mij binnen en worden strikt vertrouwelijk behandeld. Na bevestiging van ontvangst kan, in overleg en alleen als de melder dat wenst, een vertrouwelijk gesprek volgen met een bestuurslid of teamlid."*

De stichting wil bewustwording creëren en overheden adviseren, maar fungeert momenteel vooral als extern loket waar agenten – gezien het ontbreken van een interne procedure – terecht kunnen met hun waarnemingen. Een samenwerking tussen de politie en een organisatie als UAP Coalitie Nederland zou, naar voorbeeld van de historische afstemming met NOBOVO en de huidige protocollen in het buitenland, een mogelijkheid kunnen zijn om meldingen gestructureerd op te vangen en te analyseren.

Naar een Open Gesprek?

De ervaringen van politieagenten met onverklaarbare fenomenen verdienen serieuze aandacht. Niet alleen omdat hun observaties waardevolle data kunnen opleveren over onbekende activiteiten, maar ook voor het welzijn van de agenten zelf. Het doorbreken van het stigma en het faciliteren van een open, veilige omgeving om deze ervaringen te delen – mogelijk ondersteund door duidelijke meldingsprocedures of een samenwerking zoals hierboven gesuggereerd – zou een belangrijke stap voorwaarts zijn. Dit artikel nodigt uit tot reflectie en dialoog binnen de politieorganisatie over hoe om te gaan met deze uitzonderlijke, maar reële, waarnemingen.

Over de auteur

UAP Coalitie
Nederland

Sam van Opbergen is persvoorlichter UAP Coalitie Nederland
info@uapcoalitienederland.nl

Bronnen

Indien wenselijk is er een achtergronddocument specifiek voor de Nationale Politie beschikbaar en kan op verzoek worden toegezonden. Daarnaast staan hieronder enkele bronnen die gebruikt zijn voor het schrijven van dit artikel.

1. AARO (All-domain Anomaly Resolution Office). (z.d.). *Official UAP information*. <https://www.aaro.mil/>
2. Korps Rijkspolitie. (Voorburg 24 januari 1977). *Brief aan NOBOVO betreffende samenwerking Werkgroep NOBOVO* (Beschikbaar op aanvraag)
3. Major Cities Chiefs Association (MCCA). (2024, juni). *Unidentified Anomalous Phenomena (UAP): A Reference Guide for Law Enforcement*. https://majorcitieschiefs.com/wp-content/uploads/2024/06/MCCA-UAP_Reference-Guide-June-2024-.pdf
4. [US police chiefs release handbook on UAPs | Morning in America](#)
5. [Prominent Leaders Confirm Unidentified Anomalous Phenomena Are Real](#)
6. NASA Science Mission Directorate. (2023, 14 september). *NASA Shares UAP Independent Study Report, Names Director*. <https://www.nasa.gov/news-release/update-nasa-shares-uap-independent-study-report-names-director/>
7. UAP Coalitie Nederland. (z.d.). *Website*. <https://uapcoalitienederland.nl>
8. UAP Coalitie Nederland. (2024, april). *The Adverse Effects of Suppressing Emotions and Unidentified Anomalous Phenomena*. <https://uapcoalitienederland.nl/wp-content/uploads/2024/04/The-Adverse-Effects-of-Suppressing-Emotions-and-Unidentified-Anomalous-Phenomena.pdf>
9. UFO Zaken. (z.d.). *Casefile: De UFO van Soesterberg (1979)*. <https://www.ufozaken.nl/cases/de-ufo-van-soesterberg-1979>
10. [Investigation by the French Gendarmerie after UAP encounters](#)